

From Balıkesir University to Balıkesir Faculty of Medicine: A Short Story

Balıkesir Üniversitesi'nden Balıkesir Tıp Fakültesine:
Kısa Bir Öykü

 Hümeyra YILDIRIM CAN¹, Akin USTA², Muhammet CAN³,

¹Dr.,Öğr., BAÜN Tıp Fakültesi Göz Hastalıkları Anabilim Dalı, Balıkesir, Türkiye

²Doç.,Dr., BAÜN Tıp Fakültesi Kadın Hastalıkları ve Doğum Anabilim Dalı, Balıkesir,Türkiye.

³Doç.,Dr.,BAÜN Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı, Balıkesir,Türkiye.

Sorumlu Yazar:Muhammet CAN,
Balıkesir Üniversitesi, Doç.,Dr., Tıp Fakültesi, Adli Tıp Anabilim Dalı, Balıkesir, Türkiye.
E-mail: balikesircan@gmail.com
Telefon: 05321629831.

Başvuru Tarihi:18.06.2021

Kabul Tarihi: 25.06.2021

Yayınlanma Tarihi: 28.06.2021

Atıf İçin: Muhammet CAN,
Balıkesir Üniversitesi'nden Balıkesir Tıp Fakültesine: Kısa Bir Öykü, 2021;5(2):126-134

ABSTRACT

Medical faculties are academic and scientific institutions that have an important role in the structuring and implementation of health services, and in training physicians in accordance with the health needs of the society. At the same time, they are institutions that are affected by the health policies implemented in the country (medical education, student quota, R&D research and university budgets, etc.). While the number of medical faculties in our country was 1 until 1945, today the Higher Education Institution has announced 15,500 student staff for 122 medical faculties, 5 of which are abroad, in the 2019-2020 academic year. Balıkesir University Faculty of Medicine was established in 2006 as the Faculty of Medicine of the Southern Marmara Region on the one hand and the Northern Aegean Region on the other. In the article, the factors that prepared the foundation of Balıkesir University Faculty of Medicine, the health policies of the period and its establishment are explained.

Keywords: Education; Faculty of Medicine; Turkish medical history; Balıkesir

ÖZ

Tıp fakülteleri, sağlık hizmetlerinin yapılandırılması ve uygulanmasında, toplumun sağlık gereksinimlerine uygun kalitede hekim yetiştirilmesinde önemli bir rolü olan akademik bilimsel kurumlardır. Aynı zamanda, ülkede uygulanan sağlık politikalarından etkilenen (tıp eğitimi, öğrenci kontenjanı, Ar-Ge araştırmaları ve üniversite bütçeleri vb.) kurumlardır. Ülkemizde tıp fakültesi sayısı 1945 yılına kadar 1 iken, günümüzde Yüksek Öğrenim Kurumu, 2019-2020 eğitim-öğretim döneminde 5'i yurt dışında olmak üzere, 122 tıp fakültesi için 15 bin 500 öğrenci kadrosu ilân etmiştir. Balıkesir Üniversitesi Tıp Fakültesi, bir yandan Güney Marmara Bölgesinin diğer yanda Kuzey Ege Bölgesinin Tıp Fakültesi olarak, 2006 yılında kurulmuştur. Makalede, Balıkesir Üniversitesi Tıp Fakültesinin kuruluşunu hazırlayan etkenler, dönemin sağlık politikaları ve kuruluşu anlatılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Eğitim; Tıp fakültesi; Türk tıp tarihi; Balıkesir

GİRİŞ

Balıkesir ilinin büyük bir kısmı Güney Marmara'da yer almakla birlikte, hem Marmara hem de Ege Bölgesi'nde toprakları bulunmaktadır. Doğuda Bursa, Kütahya; güneyde İzmir, Manisa; batıda Ege Denizi, Çanakkale ve kuzeyde Marmara Denizi ile çevrilidir. 20 ilçesi bulunan ve büyükşehir statüsünde olan Balıkesir'in nüfusu 2019 yılı itibarıyla 1.228.620 olmuştur. Tarih boyunca bir geçiş bölgesi niteliği taşıyan topraklarda kurulmuş olan Balıkesir, iki ayrı denize kıyısı olan bir yerleşim alanıdır. Türkiye'nin ekonomik açıdan gelişmiş illerinden biri olan Balıkesir'in, gıda, tarım, hayvancılık, ormancılık, madencilik ve sanayi dalları ile ülke ekonomisindeki önemi büyüktür. Ticaret ve turizm ise ilin ekonomisinde ayrıcalıklı bir yer tutar. Doğal, arkeolojik, tarihi ve kültürel güzellikleriyle de dikkat çeken Balıkesir; güvenli, huzurlu ve öğrenci dostu modern bir şehir kimliğini taşımaktadır (1).

Resim 1: Balıkesir il haritası.

Balıkesir Üniversitesi Tıp Fakültesi, Balıkesir Bigadiç Yolu üzerinde, Balıkesir'e 12 km mesafede, 17.03.2006 tarih ve 2611 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren, 5467 sayılı kanunun 2. maddesi ile kurulmuştur (2).

Çalışmamızda, Balıkesir Üniversitesi Tıp Fakültesinin kuruluşunu hazırlayan etkenler dönemin sağlık politikaları ve sağlık hizmeti gereksinimleri doğrultusunda değerlendirilmekte ve kuruluş süreci ele alınmaktadır.

Balıkesir Üniversitesi 1910-1992

1910 yılında "Karesi Dârü'l Muallîmini" olarak açılan okulumuz değişik binalarda hizmet verdikten sonra Nisan 1932'de Türkiye'nin ilk Milli Eğitim Bakanlarından olan Mustafa Necati Bey'in yatılı öğretmen okulu olarak tasarlayıp yaptırdığı binaya taşınmış ve Mustafa Necati Bey'in anısına okulun adı "Necati Bey Öğretmen Okulu" olarak değiştirilmiştir. 1944-1945 yıllarında ortaöğretime öğretmen yetiştirmek amacıyla "Necati Eğitim Enstitüsü" adıyla iki yıllık eğitim veren yükseköğretim kurumuna dönüştürülmüştür. 1968-1969 yılları arasında 3 yıllık statüde eğitim vermiş, 1981 yılında üç yıllık statüden çıkarılarak, 4 yıllık "Yüksek Öğretmen Okulu" statüsüne alınmıştır. 20 Temmuz 1982 yılında "Necati Bey Eğitim Fakültesi" adı ile Uludağ Üniversitesi bünyesine katılan fakültemiz, 11 Temmuz 1992 tarih ve 21281 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan 3837 Sayılı Kanunun 25.maddesi gereğince kurulan Balıkesir Üniversitesi çatısı altında hizmetlerini sürdürmektedir. Yükseköğretim Yürütme Kurulunun 15.06.2016 tarihli toplantısında alınan karara istinaden, eğitim fakültelerinde bölüm ve anabilim dalı yönünden gerçekleştirilen yeniden yapılanma çerçevesinde Fakültemiz Bölümlerinin isimleri değiştirilmiş ve 2016-2017 eğitim-öğretim yılında yeni isimlerle öğrenci alımına başlanmıştır (3).

Resim2: Karesi Darü-i Muallimini 1910 yılında kurulmuştur.

Balıkesir Üniversitesi 2020

Balıkesir Üniversitesi 1992 yılında, Bigadiç yolu üzerinde, kent merkezine 12 km mesafede “Balıkesir Üniversitesi Çağış Yerleşkesi 10145, Balıkesir” kayıtlı adreste bulunmaktadır. Balıkesir kent olarak kavşak niteliğindedir. Çanakkale, Bursa, Kütahya, Manisa ve İzmir illeriyle komşuluklar olduğu gibi, Bandırma, Marmara Adası, Erdek ve Gönen ilçeleriyle Marmara denizine, Ayvalık, Gömeç, Burhaniye ve Edremit ilçeleriyle de Ege denizine bağlanmaktadır. Balıkesir’in tarım ve hayvancılıktaki başarıları bilindiği için, panolardaki afişi her zaman “Türkiye’yi doyural il” olmuştur.

Balıkesir Üniversitesi kuruluşundan bu yana çok yol kat etmiştir. İlin coğrafi konumu üniversitenin kurulması ve gelişmesi için avantaj olduğu kadar dezavantaj pozisyonu da yaratmıştır. Örneğin, güneyde Uludağ Üniversitesi 1960’larda beş yıllık kalkınma planı çerçevesinde planlanıp 1970’lerde hayata geçirilmiştir. İzmir’de Dokuz Eylül ve Ege Üniversiteleri, Manisa’da Celal Bayar Üniversitesi çok önceleri kurulmuş üniversitelerdir. Balıkesir Üniversitesi yüzyılın son çeyreğinde (1992) kurulmuş bir devlet üniversitesidir. Hali hazırda 13 fakülte, 4 enstitü, 12 meslek yüksekokulu ve 3 yüksekokul bulunmaktadır.

Resim3: Balıkesir Üniversitesi Balıkesir Bigadiç Yolu üzerinde kurulmuş ve kampüs alanı.

Üniversitemizin mevcut akademik personel sayısı, yabancı uyruklu akademik personel sayısı, diğer üniversitelerde görevlendirilen akademik personel sayısı, başka üniversitelerden üniversitemizde görevlendirilen akademik personel sayısı, üniversitemiz genelinde yaş itibarıyla akademik personelin dağılımı ve idari personelin sayısı sırasıyla Tablo 1’de (WebTablo 3-4) verilmiştir (4). 2021 yılı itibarıyla, üniversitemizde 227 profesör, 182 doçent, 360 Dr.Öğretim üyesi, 395 öğretim görevlisi ve 433 araştırma görevlisi olmak üzere toplam 1597 akademik kadro bulunmaktadır. Sağlıkta kalite ve sorumluluğun sağlanmasında bilimsel bir kurum olan tıp fakültesi eğitim-öğretim, bilimsel araştırma ve topluma hizmet temel görevlerini yürütürken sosyal sorumluluğunun gereği olarak sağlık hizmetlerinin yapılandırılması ve uygulanmasında, toplumun sağlık ihtiyaçlarına uygun

Unvan	Kadroların Doluluk Oranına Göre			Kadroların İstihdam Şekline Göre	
	Dolu	Boş	Toplam	Tam Zamanlı	Yarı Zamanlı
Profesör	206	21	227	206	-
Doçent	140	42	182	140	-
Dr Öğretim Üyesi	279	81	360	279	-
Öğretim Görevlisi	245	150	395	245	-
Araştırma Görevlisi	292	141	433	292	-
Toplam	1162	435	1597	1162	-

Yabancı Uyruklu Akademik Personel

Unvan	Geldiği Ülke	Çalıştığı Bölüm
Dr Öğretim Üyesi	Mısır(2)	İlahiyat Fakültesi
Öğretim Görevlisi	Bosna(1)	İlahiyat Fakültesi
Öğretim Görevlisi	Kırgızistan (1)	Necatibey Eğitim Fakültesi

Tablo1: Balıkesir Balıkesir Üniversitesi 2020-21 akademik kadrosu (4).

nitelik ve nicelikte hekim yetiştirilmesinde rol alır. Genel olarak tıp fakültesi, toplumun sağlık sorunlarına yönelik araştırma yapma; toplumun sağlığını korumak, sürdürmek ve geliştirmek için gerekli olan bilgiye ulaşma ve üretme, sahip olunan bilgileri etkin bir biçimde kullanma ve yayma; topluma sağlık hizmeti sunma görevlerini yerine getirmekle yükümlüdür (5). Tıp fakülteleri, ülkede uygulanan sağlık politikalarından bağımsız değildir. Sağlık hizmetlerinin yapılandırılması ve uygulanmasında, toplumun sağlık gereksinimlerine uygun kalitede hekim yetiştirilmesinde önemli bir rolü olan akademik bilimsel kurumlardır (6).

Yüksek Öğrenim Kurumu (YÖK) 2020 verilerine göre, 204'ü aktif, 3'ü pasif olmak üzere 207 üniversite bulunmaktadır. Ülkemizde tıp fakültesi sayısı 1945 yılına kadar 1 iken, günümüzde YÖK, 2019-2020 eğitim-öğretim döneminde 5'i yurt dışında olmak üzere, 115 tıp fakültesi, 128 Sağlık Bilimleri Fakültesi vardır (7).

Tıp Fakültelerinin Kuruluş Felsefesi

Türkiye'de tıp tarihi ile ilgili eski kaynakların mevcut olduğu bilinmektedir. Ancak bu kaynaklarda, eski hekimlerin kitaplarındaki hekimlikahlâkiyla ilgili değerlendirmeler ve geçmişle ilgili bazı anlatımlar söz konusudur. Osmanlı öncesi dönemde ise İbn Ebi Useybia (XIII. yüzyıl) gibi biyografiler göze çarpmaktadır. Bu konuda Türkiye'de ilk değerlendirmeler 1860'lardan sonra başlamıştır. Hekimlik dilinin Türkçeleşmesi mücadelesi ve bununla ilgili yazışmalar ile bu konudaki diğer veriler bu dönemde değerlendirilmiştir (8).

Cumhuriyet döneminde, 1933'ten sonra tıp tarihinin temel ismi A. Süheyl Ünver (İstanbul, 1898-1986) hekim, tıp tarihçisi, bilim tarihçisi, ressam ve müzehhib olarak XX. yüzyıl Türk fikir ve sanat hayatında önemli bir kişiliktir. Mekteb-i Sanayi'de bir süre hekimlik yaptı. Bu sırada İstanbul Tıp Fakültesi'nde açılan sınavı kazanarak 1930'da Tedavi ve Farmakodinami doçenti oldu. 1933'te Üniversite Reformu ile İstanbul Tıp Fakültesi'nde tesis edilen Tıp Tarihi Kürsüsü'ne atanan Süheyl, 1967'ye kadar İstanbul Tıp Fakültesi'nde tıp tarihi ve deontoloji kürsüsünün başkanı olarak "Tıp Tarihi ve Deontoloji" dersleri verdi. 1967'de kurulan Cerrahpaşa Tıp Fakültesi'nde ikinci bir "Tıp Tarihi ve Deontoloji Kürsüsü" kurdu (9).

Cumhuriyetin kuruluşuyla beraber, ülkemizde savaş sonrası azalan nüfus, salgın hastalıklar nedeniyle sağlık politikalarının geliştirilmesi gerekiyordu. Gazi Mustafa Kemal Atatürk Millî Tıp Kongreleri eşliğinde sağlık alanında hızlı yatırımlar planlamaktaydı.

Genç Cumhuriyetin başarılı olmayı hedeflediği alanlardan birisi de yurttaşlarının sağlık düzeyini yükseltmek olmuştur kuşkusuz. Bu çabayı ilk hükümet programlarında bile açıkça izlemek mümkündür. Örneğin; 22 Kasım 1924 günü okunan Okyar Hükümeti'nin programında sıtma, verem ve frengi başta olmak üzere yaygın bulaşıcı hastalıklar ile çocuk hastalıklarının öncelikli olarak seçildiği dile getirilmiştir (10). Aynı sağlık politikası daha sonraki hükümetler tarafından da izlenerek, özellikle sıtma, trahom üzerinde başarılı uluslararası düzeyde de kabul gören yüz güldürücü sonuçlar alınmıştır. Genel olarak sağlık düzeyinin yükseltilmesi, sağlık hizmetlerinin, bakım yardımının yaygınlaştırılması çalışmaları bu dönemin ana özelliklerindedir (11).

Yirminci yüzyılın ikinci yarısı ile birlikte hastalık merkezli bir tıp eğitimi ve sağlık hizmeti anlayışı yerini toplumun sağlık önceliklerinin göz önüne alındığı, toplumun sağlık gereksinimini karşılamaya yönelik olan toplum merkezli bir anlayışa bırakmıştır. Bunun sonucu olarak ülkenin gereksinimleri doğrultusunda toplumun beklentilerine yanıt verebilecek bir sağlık hizmeti politikası oluşturulmuştur (12).

Öncelikle kabul etmek gerekir ki, planlı ve programa dayalı bir anlayışın hedeflendiği 1960'lı yıllarda ülkemizin sağlıkla ilgili sorunları belirleme ve çözüm önerileri geliştirmek önemli olmuştur. Planlamanın akademik ve bilimsel verilere dayalı olarak hayata geçirildiği görülmektedir.

Kalkınma Planlarının eğitim ve sağlığı da içeren farklı birçok başlık altında toplanan bu öngörü çalışmalarının ilki olan Birinci Beş Yıllık Kalkınma Planı'nda (1963-1967) sağlık personeli sayısının yetersizliğinin sağlık hedeflerine ulaşılmasını geciktirdiği, sağlık hizmetleri sunumunda bölgeler arası farkın büyük olduğu, hasta yatak sayısının yetersizliği ve yatakların iller arasındaki dağılımının dengeli olmadığı üzerinde durulmaktadır. Sağlık hedefleri arasında hekim sayısının, tedavi kurumlarının ve tıp fakültesi sayısının artırılması yer almakta kurumlar arası işbirliğinin verimliliği artıracağı öngörülmektedir (12). İkinci Beş Yıllık Kalkınma Planı'nda da (1968-1972) tedavi edici hizmetlere tıp fakültelerinin katkısı vurgulanmaktadır. Gereksinim duyulan hekim sayısını karşılanmasında belirlenen hedefler arasında büyük merkezlerdeki eğitim potansiyelinden yararlanılması yer almaktadır (13). Üçüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı'nda (1973-1977) ise hekimlerin gelişmiş illerde yoğunlaştığı, yeterli tedavi edici hizmeti bulamayan diğer illerdeki hastaların bu illere yöneldiği ve bu eğilime paralel olarak yataklı sağlık kurumlarına talebin arttığı belirtilmektedir (14).

Sözü geçen kalkınma planlarında sağlık hizmetlerinin verimli sunulmasında en büyük engelin sağlık personeli yetersizliği olduğu ve hedefin sağlık hizmetlerinin her kademesi için yeterli sayı ve nitelikte insan gücü yetiştirilmesi ve istihdam edilmesi olduğu vurgulanmaktadır. İkinci önemli nokta ise yeterli tedavi edici hizmeti bulamayan diğer illerdeki hastaların gelişmiş illere yönelmesinin yarattığı sıkıntıdır. Ayrıca sağlık hizmetindeki sıkıntıların çözümünde tıp fakültelerinin yapacağı katkı üzerinde durulmakta, yapılanma için büyük merkezlerdeki eğitim potansiyelinden yararlanılması öngörülmektedir. Bu hedefler doğrultusunda İstanbul Tıp Fakültesi'nin Bursa'da, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi'nin Edirne'de birer tıp fakültesi kurulmasında görev almaları düşüncesi ortaya çıkmıştır (15). Kuruluş sürecini kapsayan ilk üç Kalkınma Planında vurgulanan bu çıkarımlar çerçevesinde Bursa Tıp Fakültesi'nin kuruluşunu hazırlayan etkenler de benzerdir: İstanbul'daki nüfus artışı ve diğer illerdeki hastaların İstanbul'a yönelmesi; Hekim sayısının artırılması için yapılan planlamada Bursa'nın yer alması ve İstanbul Tıp Fakültesi'nin üstlendiği görev (15).

Bugüne geldiğimizde 1950'li yıllardaki 2 adet tıp fakültelerinin 115 sayısına ulaşmış olması ülkemiz için iyi bir gelişme gibi görünüyor. Ancak bu kadar kısa sürede kurulan (özellikle 2000'li yıllarla birlikte) tıp fakültelerinin akademik ve bilimsel gelişiminin sancılı olması da kaçınılmazdır. Özellikle 1980 sonrası yaşananlar, 1990'lı ve 2000'li yıllardaki neoliberal politikaların sağlık alanına yansımaları sonucu, devlet üniversitelerinin yanında, özel ve vakıf üniversitelerinde yeterince kurumsallaşmadan kurulan tıp fakülteleri hem altyapı, hem akademik kadro, hem de teknolojik araç gereçlerin eksiklikleri ve ciddi eğitim sorunları yaşaması kaçınılmaz görünmektedir. Yarım asır önce kurulan örneklere bakarsak, Trakya Tıp Fakültesinin Cerrahpaşa, Bursa Tıp Fakültesinin İstanbul Tıp, Trabzon ve Samsun Tıp Fakültelerinin ise, Hacettepe garantörlüğünde tıp eğitime başladığı ve öğrencileri çok uzun süre kendi bünyelerinde eğittikleri unutulmamalıdır.

	DEVLET ÜNİVERSİTELERİ STATE UNIVERSITIES		VAKIF ÜNİVERSİTELERİ FOUNDATION UNIVERSITIES		VAKIF MESLEK YÜKSEK OKULU FOUNDATION VOCATIONAL TRAINING SCHOOLS		TOPLAM TOTAL	
	AKTİF	PASİF	AKTİF	PASİF	AKTİF	PASİF	AKTİF	PASİF
ÜNİVERSİTE UNIVERSITY	127	2	73	1	4		204	3
FAKÜLTE FACULTY	1368	89	437	36			1805	125
YÜKSEKÖĞRETİM SCHOOL OF HIGHER EDUCATION	264	34	79	20			343	54
MESLEK YÜKSEK OKULU VOCATIONAL SCHOOL OF HIGHER EDUCATION	877	35	107	4	4		988	39
ENSTİTÜ INSTITUTE	428	11	131	27			559	38
ARAŞTIRMA VE UYGULAMA MERKEZİ RESEARCH AND APPLICATION CENTER	3158		810		5		3973	
BÖLÜM DEPARTMENT	15580	1	3475		73		19128	1
PROGRAM PROGRAM	12741	2814	7370	452	193	27	20304	3293
ANABİLİM DALI MAIN BRANCH	79929		3686				83565	
BİLİM DALI BRANCH	6884		607				7496	
YÜKSEKLİSANS PROGRAMI MASTER'S PROGRAM	10453	234	2536	32			12989	266
DOKTORA PROGRAMI PHD PROGRAM	5045	108	555	4			5600	112
SANATTA YETERLİLİK PROGRAMI MASTER OF FINE ARTS PROGRAM	127		15				142	

Tablo2: YÖK Üniversite Akademik birim sayıları(7).

Türkiye’de üniversitelerin ve buna bağlı olarak tıp fakültelerinin kurulması süreci değerlendirildiğinde gelişimin üç farklı şekilde olduğu söylenebilir. Öncelikle üniversitelerin kurulup sonra tıp fakültelerinin yapılandırıldığı kurumlar ilk grubu, önce tıp fakültesinin kurulup daha sonra üniversitenin kurumsallaştığı yapılanma ikinci grubu, üniversite ve tıp fakültesinin aynı zamanda kurulduğu şekil ise üçüncü grubu oluşturmaktadır. Geniş kapsamlı eğitim hamlesinin yapıldığı 1955 yılına kadar ülkemizde sadece İstanbul’da İstanbul Üniversitesi ve İstanbul Teknik Üniversitesi, Ankara’da ise Ankara Üniversitesi var olup bunlara bağlı iki tıp fakültesi (İstanbul Tıp ve Ankara Tıp) mevcut iken o tarihten sonra Ege Bölgesi’nde Ege Üniversitesi (İzmir 1955), Karadeniz Bölgesi’nde Karadeniz Teknik Üniversitesi (Trabzon 1955), Doğu Anadolu Bölgesi’nde de Atatürk Üniversitesi (Erzurum 1957) kurulmuştur (15).

1970’li yıllarda kurulan Samsun, Trabzon, Cumhuriyet, Fırat, Erciyes, Akdeniz Tıp Fakülteleri yine kalkınma planları çerçevesinde kurulmuşlardır. Günümüzde, Vakıf ve özel üniversitelere sağlık bilimleri alanı cazip gelmiş, çok sayıda özel ve vakıf üniversitelerinde tıp fakülteleri kurulmuştur.

Balıkesir Tıp Fakültesi Kuruluşu

Bugün ülkemizin önde gelen tıp fakülteleri arasında yer alması da Balıkesir Üniversitesi Tıp Fakültesi, bir yandan Güney Marmara Bölgesinin diğer yanda Kuzey Ege Bölgesinin Tıp Fakültesi olarak, 2006 yılında kurulmuştur. Kuruluşundan 3 yıl sonra, hastanemiz 31.08.2009 tarih ve 27335 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan yönetmelik ile kurulmuştur. Aynı yıl Tıp Fakültesi ilk öğrencilerini (41 öğrenci) almıştır.

Çalışmamızın konusu olan Balıkesir Tıp Fakültesi 2006’da kurulmuş olup, ilk öğrencilerini 2009 yılında alarak eğitim öğretime başlamıştır. Resim 4’de ise Tıp Fakültesi öğrencileri 3. yılında (Mart 2012), beyaz önlük töreninde görülmektedir. Yine, ayrıca Balıkesir Üniversitesi Sağlık Uygulama ve Araştırma Hastanesi’nde aynı gün üç yeni birim de törenle hizmete açıldı (16).

Resim4:Balıkesir Tıp Fakültesinin kuruluş yerinde (2012)öğrenciler beyaz önlük töreninde.

Balıkesir Üniversitesi Tıp Fakültesi İlk mezunlarını Haziran 2015'de verdi. Balıkesir Üniversitesi Konferans Salonu'nda gerçekleştirilen mezuniyet töreninde Vali Mustafa Yaman ve Büyükşehir Belediye Başkanı Edip Uğur, Balıkesir Üniversitesi Tıp Fakültesi'ni dereceye girerek ilk üçte tamamlayan öğrencilere altın hediye etti. 35 öğrencinin mezun olduğu Tıp Fakültesinde öğrenciler ilk mezun olmanın özelliğini de yaşamış oldu (17).

Balıkesir Tıp Fakültesi herhangi garantör bir tıp fakültesiyle gelişimine başlamayıp, doğrudan kendi bünyesinde tıp öğrencileri alıp, tıp eğitimine başladığı için, ilk mezunlar açısından eğitimin yetersizliği tartışmaları hep yaşanmıştır. Özellikle kuruluş sürecindeki boş kalan anabilim ve bilim dalları bunun başka bir göstergesidir.

Balıkesir Tıp Fakültesi Kurucu Kadrosu

Rektör

Prof. Dr. Şerif SAYLAN

Tıp Fakültesi Dekanı

Prof.Dr.Selim ERENTÜRK

Öğretim Üyeleri

Prof.Dr.Selim ERENTÜRK (Kalp Damar Cerrahisi Anabilim Dalı)

Prof.Dr.Cenap GÜLER (Göz Hastalıkları Anabilim Dalı)

Doç.Dr.İlter KUŞ (Anatomi Anabilim Dalı)

Doç.Dr.Mehmet ÜNLÜ (Mikrobiyoloji Anabilim Dalı)

Doç.Dr.Gülhan ÜNLÜ (Mikrobiyoloji Anabilim Dalı)

Doç.Dr.Devrim AKSEKİ (Ortopedi ve Travmatoloji Anabilim Dalı)

Doç.Dr.Tunay KARLIDERE (Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı)

Doç.Dr.Cem GÜLER (Üroloji Anabilim Dalı)

Doç.Dr.Ahmet KÖROĞLU (Anestezi ve Reanimasyon Anabilim Dalı)

Doç.Dr.Nevin ERENŞOY (Tıbbi Biyoloji Anabilim Dalı)

Doç.Dr.Hayrullah DERİCİ (Genel Cerrahi Anabilim Dalı)

Doç.Dr.Ümit İNCEBOZ (Kadın Hastalıkları Anabilim Dalı)

Doç.Dr.Fuat EREL (Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı)

Yrd.Doç.Dr.Muharrem COŞKUN (İç Hastalıkları Anabilim Dalı)

Yrd.Doç.Dr.Muhammet CAN (Adli Tıp Anabilim Dalı)

Yrd.Doç.Dr.Özlem SAĞIR (Anestezi ve Reanimasyon Anabilim Dalı)

Yrd.Doç.Dr.Bahar SUNAY (Histoloji Anabilim Dalı)

Yrd.Doç.Dr.Adnan Adil HİSMİOĞULLARI (Biyokimya Anabilim Dalı)

Yrd.Doç.Dr.Jülide ALTUNIŞIK (Tıbbi Biyoloji Anabilim Dalı)

Yrd.Doç.Dr.Gülen DEMİRBOLAT (Radyoloji Anabilim Dalı)

Yrd.Doç.Dr.Elif AKSÖZ (Farmakoloji Anabilim Dalı)

Yrd.Doç.Dr.Ali Engin ULUSAL (Ortopedi ve Travmatoloji Anabilim Dalı)

Yrd.Doç.Dr.Betül Gözel ULUSAL (Plastik ve Rekonstrüktif Cerrahi Anabilim Dalı)

Yrd.Doç.Dr.Mehmet ERDURAN (Ortopedi ve Travmatoloji Anabilim Dalı)

Yrd.Doç.Dr.Sabri ÖZASLAN (Anestezi ve Reanimasyon Anabilim Dalı)

Balıkesir Tıp Fakültesi 2020

Balıkesir Üniversitesi Hastanesi üçüncü basamak tedavi hizmeti veren uygulama ve araştırma hastanesidir. Bu kapsamda hastanemiz servisleri, poliklinikleri ve tıbbi tetkik ünitelerinde hastalara sağlık hizmeti erilmektedir. Verilen sağlık hizmetleri değişik başlıklar altında aşağıda sunulmuştur. Hastanemiz üçüncü basamak tedavi hizmeti veren uygulama ve araştırma hastanesidir. Bu kapsamda hastanemiz servisleri, poliklinikleri ve tıbbi tetkik ünitelerinde hastalara sağlık hizmeti erilmektedir. Verilen sağlık hizmetleri değişik başlıklar altında aşağıda sunulmuştur. 41.000 m2 lik, 200 yataklı yeni hastane binasında, aşağıdaki alanlarda hizmet vermektedir.

Resim5:Balıkesir Tıp Fakültesi Hastanesi ilk modülü görülmektedir.

Adli tıp, akupunktur, algoloji (ağrı), alerji erişkin, anesteziyoloji ve reanimasyon, beyin ve sinir cerrahisi, çocuk sağlığı ve hastalıkları, çocuk alerjisi, çocuk cerrahisi, çocuk gastroenterolojisi, çocuk nörolojisi, çocuk ve ergen ruh sağlığı hastalıkları, deri ve zührevi hastalıklar, endokrinoloji ve metabolizma hastalıkları, enfeksiyon hastalıkları, fitoterapi, fizik tedavi ve rehabilitasyon, gastroenteroloji, genel cerrahi, göğüs hastalıkları, göz hastalıkları, hipnoz, iç hastalıkları, ilaç danışma, kadın hastalıkları ve doğum, kardiyojoloji, kalp damar cerrahisi, kulak burun boğaz, nefroloji, nöroloji, ortopedi ve travmatoloji, perinatoloji, plastik ve estetik cerrahi, psikiyatri, radyoloji, tıbbi genetik, tıbbi patoloji, üroloji, uyku merkezi (göğüs hast.), acil servis hizmeti, semt polikliniği hizmeti ve yoğun bakım bulunmaktadır (18).

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, yapımını tamamlanan Balıkesir Üniversitesi (BAÜN) Sağlık Uygulama ve Araştırma Hastanesi'nin açılışını gerçekleştirdi. 85 milyon liraya mal olan 200 yataklı hastanede 108 hasta odası ve 10 ameliyathane bulunuyor (19).

Tıp Fakültesi hastanesinin ilk modülü olan 200 yataklı hastanenin gereksinimleri karşılaması zor görülmektedir; diğer modüllerinin de hızla yapılması elzemdir; artan öğretim üyesi sayısı, her yıl alınan 200 öğrenci kapasitesi ve çoğalan asistan sayısı göz önüne alındığında, diğer blokların yapılması gerekmektedir. Sadece öğrenci sayısı açısından hastane staj eğitiminde 4-5-6.sınıflarda bugün 500'e yakın öğrenci bulunmaktadır.

Üniversite Rektörü Prof. Dr. İter Kuş 2021 yılı yatırım programına alınan 100 yataklı ek hastane binası projesinde ameliyathaneler ve yoğun bakım ünitelerinin yer alacağını bildirdi (20).

Balıkesir Tıp Fakültesi kuruluşunda yaşadığı eksiklikleri hızla tamamlayıp, bugün daha nitelikli tıp eğitimi veren kadroya ulaştığı verilerden ve tablolardan anlaşılmaktadır.

SONUÇ

Cumhuriyet dönemi ve sonraki yıllarda (özellikle 1960 ve 1970'li yıllar) kalkınma planlamaları sayesinde, ülkemizin tıp alanında çok önemli yatırımların ve sağlık politikalarının hayata geçirildiği tıp tarihçileri tarafından kabul edilmektedir. Osmanlı İmparatorluğu'nun çöküşünün ardından yeni Türkiye Cumhuriyeti sağlık alanında da radikal adımlar atmak durumunda kalmıştır. Sağlık politikalarında öne çıkan koruyucu hekimlik hizmetlerine ağırlık verilmesi, yaygın hastalıklara karşı girişilen ve oldukça iyi sonuçlar alınan çalışmaların başlatıcısı olmuştur.

1945 yılına kadar tek fakülte olan İstanbul Tıp Fakültesinin ülkeye yetmediği ve yeni tıp fakülteleri kurulması planlanmıştır. Başkent özelinden bakarsak, bu dönemdeki kurumsallaşmaların önemli birisi Refik Saydam Hıfzıssıhha Enstitüsü ve bir diğeri de Ankara Tıp Fakültesidir. Sonra sırasıyla, Ege, Erzurum, Cerrahpaşa, Hacettepe, Samsun, Trabzon, Çukurova, Dicle, Fırat, Cumhuriyet, Erciyes, Akdeniz Tıp Fakülteleri ve diğeri açılmışlardır.

Tıp Fakülteleri sağlık hizmetlerinin planlanması, kaliteli tıp eğitimi ve hekim yetiştirilebilmesi için çok önemli ve büyük bütçeli bir yatırımdır. Çok uzun yıllar içinde geliştirilen akademik ve bilimsel gelişmeler sayesinde hayat bulmaktadır.

2006 yılında kurulan Balıkesir Tıp Fakültesi kurucu misyonunun ateşyle bu topraklarda kendi insanlarına sağlık hizmeti üretmeye, nitelikli genç hekimler yetiştirmeye, ülkenin diğeri tıp fakülteleri gibi hizmet edeceği ve her geçen gün daha da gelişeceği aşikardır.

Not: Bu çalışma, zor koşullar altında kurulan, kısmen Balıkesir şehri ile kendi yağında kavrulması kaderiyle baş başa bırakılan Balıkesir Tıp Fakültesinin, hem çok yoğun özveriyle çalışan kurucu ekibine saygı ve hürmet göstermek, hem de daha güzel günlerde geçmişi unutmamak ve geleceğe ışık tutması için hazırlanmıştır.

Fotoğraflar*:

Kurucu Dekan Prof. Dr. Selim ERENTÜRK, Öğretim Üyeleri ve ilk öğrenciler

Dr.Muhammet Can ve Dr.Mehmet Erduran arşivi2009.

KAYNAKLAR

1. <http://www.balikesir.edu.tr/site/genel-bilgiler> (Erişim Tarihi: 08.06.2021)
2. <http://www.balikesir.edu.tr/site/icerik/tip-fakultesi-441>(Erişim Tarihi: 08.06.2021)
3. <http://www.balikesir.edu.tr/site/icerik/necatibey-egitim-fakultesi-409>(Erişim Tarihi: 08.06.2021)
4. http://www.balikesir.edu.tr/raporlar/faaliyet_2020_guncel.pdf(Erişim Tarihi: 08.06.2021)
5. Boelen C, Haq C, Hunt V, Rivo M, Shadady E. Sağlık sistemlerinin geliştirilmesinde aile hekimliğinin katkısı. Kılavuz Kitap. Bilgel N, (çeviri ed). Wonca ve WHO İşbirliği Projesi. Bursa: SZT Matbaacılık; 2005.
6. Teoman ATICI, Elif ATICI. Bursa Tıp Fakültesi'nden Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi'ne: Kuruluş Öyküsü Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi 39 (1) 1-9, 2013.
7. <https://istatistik.yok.gov.tr/> (Erişim Tarihi: 08.06.2021)
8. H. Hatemi ve Y. Işıl, Bir Bilim Dili Mücadelesi ve Tanzimat, İstanbul: İşaret Yay., 1989.
9. A. Kazancıgil. Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi, Cilt 2, Sayı 4, 2004, 213-232
10. Aydın E: Atatürk'ün Sağlık Kavram ve Anlayışı AÜTF Mec. 48: 43-54, 1995.
11. Fethi Okyar Hükümeti (22.11.1924-3.3.1925) programı.
12. Birinci Beş Yıllık Kalkınma Planı (1963-1967). T.C. Başbakanlık Devlet Planlama Teşkilatı; 1963.
13. İkinci Beş Yıllık Kalkınma Planı (1968 – 1972). T.C. Başbakanlık Devlet Planlama Teşkilatı; 1968.
14. Üçüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı (1973-1977). T.C. Başbakanlık Devlet Planlama Teşkilatı; 1973.
15. Karatay S. Bursa Tıp Fakültesinin açılması ile ilgili anılar. Bursa Tıp Fakültesi Dergisi Özel Açılış Sayısı Mayıs 1974:16-19
16. <https://www.sondakika.com/haber/haber-balikesir-universitesi-tip-fakultesi-nde-63-doktor-3448926/>(Erişim Tarihi: 08.06.2021)
17. <https://gazetemerhaba.com/tip-fakultesi-ilk-mezunlarini-verdi/> (Erişim Tarihi: 08.06.2021)
18. http://www.balikesir.edu.tr/raporlar/faaliyet_2020_guncel.pdf (Erişim Tarihi: 08.06.2021)
19. <https://www.haberler.com/erdogan-200-yatakli-bau-tip-fakultesi-hastanesi-ni-5729859-haberi/> (Erişim Tarihi: 08.06.2021)
20. <https://www.haberturk.com/balikesir-haberleri/83991772-baun-rektoru-ilter-kus-hastane-kapasitemizi-yuzde-50-artiriyoruz> (Erişim Tarihi: 08.06.2021)